

Nhìn qua cửa sổ

Phạm Hữu Trác

Ngoài kia sương mờ, con chim nhỏ rúc mình trên cành cây ướt, chờ nắng lên bay đi kiếm sâu bọ. Vườn hoa im lặng. Trong mưa gió, chàng trung niên áo rách mở nắp thùng rác lục kiếm đồ phế thải còn khả dụng. Vài người lao động vội vã đi làm sớm, vai nặng túi đồ ăn trưa. Xa hơn, một xóm nhà ở đó trẻ em chuẩn bị sách vở đến trường. Chuông nhà thờ đổ.

Ở nơi khác, bên ngoài cửa sổ có những mái lều vải nhiều màu của người chiếm phố, có người nghèo gánh xôi ra đầu phố bán cho dân lao động đi làm sớm, có những người yêu nước mặc áo mang khẩu hiệu, ngậm hẹn nhau ra bờ hồ biểu tình.

Bên trong, qua lằn cửa kính đóng, nhãn quan đón nhận tín hiệu của bấy nhiêu sinh hoạt đa tạp. Hoạt động não bộ trầm xuống để suy gẫm đi sâu vào đề tài. Trong góc tĩnh lặng ấy ta tự hỏi mình là ai, từ đâu đến, nên làm gì, ta nhớ lại những gì xảy ra từ trước và nghĩ đến ngày mai. Cuộc sống con người như một cuốn phim, thời gian và khoảng cách trải ra, ký ức, tương lai, ước mơ, đau khổ hiện hình.

*

Trong tâm trạng ấy, ba phần của tập báo Truyền Thông kỹ này trình bày suy nghĩ về một vài vấn đề mai sau, quá khứ và hiện tại.

Phần thứ nhất viễn kiến về tương lai –

- Ngày mai có những gì đợi ta, **Bùi Tiến Rững** đề cập đến kiến thức mới về y học, năng lượng và sự khám phá chất liệu mới. Bùi Tiến Rững, giáo sư chủ nhiệm giảng đàn đại học Quebec mới về hưu, người có nhiều kinh nghiệm giảng huấn và nghiên cứu trong ngành luyện kim

- Áp dụng AI (Artificial Intelligence) trong kinh tế vĩ mô ở thế giới thứ ba là một đề tài mới lạ do **Wendy N. Duong** viết. Muốn có hiệu quả trong lãnh vực này, tác giả đề nghị ba biện pháp, một chế độ luật pháp hoàn chỉnh, một chính sách giáo dục hữu hiệu và cuối cùng phải cải biến chính trị sang một chế độ lấy dân làm trọng. Wendy N. Duong giảng dạy luật tại trường đại học Denver, Colorado, tức nhà văn **Dương Như Nguyễn** đã viết nhiều tác phẩm nổi bật là cuốn Daughters of The River Hương do nhà Ravensyard ấn hành.

- Trong tương lai, sách điện tử có thể thay thế sách in hay không. Câu hỏi do **Lâm Văn Bé** đặt ra cần được trình bày bằng những tài liệu đầy công nghiên cứu, để mỗi người tìm ra câu trả lời. Trước năm 1975 Lâm Văn Bé là nhà giáo tại Việt Nam, sau 1975 ông là quản thủ thư viện tại Canada.

Phần thứ hai nhắc lại một vài sự kiện lịch sử từ thế kỷ 16 trở về trước

- Việc nhà Minh đốt sách của sĩ phu Việt Nam ở đầu thế kỷ 15 có liên quan gì đến sách Minh Đạo bài bác Khổng Tử và sách Thi Nghĩa bàn về Kinh Thi của Hồ Quý Ly? Câu hỏi sẽ do **Lê Phụng** trả lời- Sĩ gia Lê Văn Hưu đời Trần và sĩ gia Ngô Sĩ Liên đời Lê có những điểm dị biệt nào trong quan điểm sử học. Mục Truyền Thông điểm sách giới thiệu **YU INSUN**, quốc tịch Đại Hàn, giáo sư sử đại học Hán Thành, người đã phân tích hai khuynh hướng khác nhau, thiên về hướng Phật giáo của triều Trần và

chủ trương Nho giáo của nhà Lê qua bộ sách Đại Việt Sử Ký Toàn Thư.

- Tại sao nói người Việt là con rồng cháu tiên, truyện Âu Cơ và Lạc Long Quân có ý nghĩa nào xét về giá trị thần thoại? **Phạm Hữu Trác** và **Lê Phụng** đi tìm thần tích họ Hồng Bàng trong Lĩnh Nam Chích Quái đồng thời đối chiếu truyền thuyết tiên rồng với các huyền thoại Tây Phương.

Phần thứ ba trình bày vài hình ảnh sống động trong nước và trên thế giới.

- **Nguyễn Vỹ Khanh** mô tả nền văn hóa đồng phục hiện nay tại Việt Nam. Cởi bỏ bộ đồng phục ấy, dân tộc sẽ phát triển vào tiến bộ của trào lưu văn hóa toàn cầu

- **Nguyễn Hoài Vân** viết về phong trào “chiếm phố Wall” và nêu ra những điểm tích cực của phong trào này

- **Lâm Bình Thăng** viết về Đại hội XI của đảng Cộng Sản Việt nam. Đây là chương tiếp nối của cuốn sách Sau Bức Màn Đỏ, tác phẩm đã ghi lại diễn tiến xã hội Việt Nam từ đại hội đảng Cộng sản kỳ VI đến đại hội kỳ X.

- **Vũ Stnh Hiên** từ Sài gòn kể lại những điều mắt thấy tai nghe sau hai tháng trời du hành tại Mỹ. Lần đầu tiên ra ngoài nước, lúc vào “cửa khẩu” trình giấy tờ, công chức phụ trách di trú xem qua giấy thông hành rồi trả lại kèm theo ba tiếng “Thank you Sir”, anh cảm thấy vui sướng với tước vị SIR này, hơn 36 năm nay anh chưa bao giờ nghe được một tiếng nói lịch sự với dân của nhân viên công lực trong nước.

- **Nguyễn Đức Tuyên** gom góp những bài thơ bày tỏ tâm trạng bi hùng, uất hận của người Việt yêu nước trước họa ngoại xâm và sự khiếp nhục của kẻ cầm quyền.

*

Từ bàn viết, những người góp mặt hôm nay, đã hình tượng cuộc sống những tháng năm sắp tới qua viễn kiến khoa học, đã thử làm một cuộc viễn du về nguồn lịch sử, và thực tế hơn nữa nhìn vào hiện trạng thế giới cũng như tại nước nhà.

Tại sao viết. Có phải một nhu cầu tinh thần, một thao thức? Xin mượn lời thơ của Tariq Ramadan trong những dòng dưới đây để diễn tả tâm tư của những người gõ máy điện tử làm nên tập Truyền thông kỹ này

*Derrière les brumes et les formes floues de l'aube,
J'ai cru voir ton image, reconnaître ton soufflé.
Je pense à Dieu, au sens, à la solitude. À l'aube,
Le paysage défilait. Le train de la vie, d'une vie sans souffle*

*J'ai souri à la nostalgie qui m'accueillait. Silencieusement.
Je ne sais pourquoi, au fond, j'ai eu tant besoin de l'écrire.
Mon Coeur est en exil et recoit l'exilé. Silencieusement.
Apprendrai-je un jour à recevoir ces cadeaux. Et mes mots pour l'écrire.*

.....

Tariq Ramadan, hàn lâm Thụy sĩ là nhà thơ, nhà văn, học giả hiện sống tại Genève.

Năm 2010 tờ Foreign Policy ở Mỹ xếp T. Ramadan hạng thứ 49 trong số 100 nhà trí thức thế giới. Năm 2008 tờ Prospect Magazine ở Anh đánh giá Ramadan là một trong 8 người thông minh nhất hoàn cầu.